

Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója „A gyermekbarát internet európai stratégiája” című, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett bizottsági közleményről

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/08)

I. Bevezetés

I.1. Egyeztetés az európai adatvédelmi biztossal

1. 2012. május 2-án a Bizottság közzétette „A gyermekbarát internet európai stratégiája” című közleményét⁽¹⁾ (a továbbiakban: a közlemény).

2. Az európai adatvédelmi biztosnak már a közlemény elfogadása előtt lehetősége nyílt arra, hogy előterjessze nem hivatalos észrevételeit. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a közleményben figyelembe vették egyes nem hivatalos észrevételeit. A tárgy jelentőségére tekintettel az európai adatvédelmi biztos továbbra is be kívánja nyújtani e saját kezdeményezésére született véleményt.

I.2. A közlemény célkitűzései és háttere

3. A közlemény célkitűzése a gyermekek online védelmének megerősítésére irányuló stratégia kidolgozása. A közlemény az EU gyermekjogi ütemterve⁽²⁾, az európai digitális menetrend⁽³⁾ és a gyermekek digitális világban való védelméről szóló tanácsi következtetések⁽⁴⁾ keretében helyezhető el.

4. A közlemény négy fő pillérre összpontosít:

1. a gyermekeknek szóló minőségi online tartalom fejlesztésének ösztönzése;
2. a tudatosságnövelő és felkészítő intézkedések fokozása;
3. biztonságos online környezet teremtése a gyermekek számára; valamint
4. küzdelem a gyermekek szexuális zaklatása és kizsákmányolása ellen.

5. A közlemény az ágazat, a tagállamok és a Bizottság által végrehajtandó számos intézkedést felvázol. A közlemény olyan kérdésekre is kiterjed mint a szülői felügyeleti eszközök, az adatvédelmi beállítások, a korhatár-besorolások, a bejelentő eszközök, a forróvonalak, valamint az ágazat, a forróvonalak és a bűnüldöző testületek közötti együttműködés.

I.3. Az európai adatvédelmi biztos véleményének célkitűzései és hatálya

6. Az európai adatvédelmi biztos maradéktalanul támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja a gyermekek interneten való védelmének megerősítése, valamint a gyermekek online zaklatásával szembeni küzdelem eszközeinek javítása⁽⁵⁾. Az európai adatvédelmi biztos két korábbi véleményében is hangsúlyozta, hogy mennyire fontos a gyermekek adatvédelmi szempontú online védelme és biztonsága⁽⁶⁾. Üdvözli, hogy ezt a közleményben is elismerték.

7. A digitális környezet gyermekek általi fokozott igénybevétele és e környezet folyamatos fejlődése az adatvédelemmel és a magánélet védelmével kapcsolatos új kockázatokat teremt, amelyeket a közlemény 1.2.3. pontja mutat be. E kockázatok közé tartozik többek között a gyermekek személyes adataival való

⁽¹⁾ COM(2012) 196.

⁽²⁾ Az EU gyermekjogi ütemterve, COM(2011) 60.

⁽³⁾ Európai digitális menetrend, COM(2010) 245.

⁽⁴⁾ A Tanács következtetései a gyermekek védelméről a digitális világban, az oktatásért, ifjúságért, kultúráért és sportért felelős tanács 3128. ülése, 2011. november 28–29.

⁽⁵⁾ Nemzetközi szinten is számos kezdeményezés született, lásd például az Európa Tanács gyermekjogi stratégiáját (2012–2015), COM(2011) 171, 2012. február 15.

⁽⁶⁾ Lásd az európai adatvédelmi biztos véleményét az internetet és egyéb kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelmére irányuló többéves közösségi program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozati javaslatról (HL C 2., 2009.1.7., 2. o.) és az európai adatvédelmi biztos véleményét a gyermekek szexuális zaklatásáról, szexuális kizsákmányolásáról és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról és a 2004/68/IB kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL C 323., 2010.11.30., 6. o.).

visszaélés, személyes profiljaik közösségi hálózatépítő oldalakon való nem kívánt szerepeltetése, a földrajzi helyazonosító szolgáltatások növekvő alkalmazása, valamint az, hogy egyre közvetlenebb módon célozzák őket a reklámkampányok és válnak olyan súlyos bűncselekmények áldozatává mint a gyermekbántalmazás. E különleges kockázatokat a kockázatoknak kitett személyek sajátos jellemzőinek és sebezhetőségének megfelelő módon kell kezelni.

8. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a közleményben előirányzott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a hatályos adatvédelmi keretet (beleértve a 95/46/EK irányelvet és az elektronikus hírközlési adatvédelemről szóló 2002/58/EK irányelvet⁽¹⁾ is), az elektronikus kereskedelemről szóló 2000/31/EK irányelvet⁽²⁾ és az Unió Alapjogi Chartáját; a biztos üdvözli továbbá, hogy a közlemény a javasolt új adatvédelmi keretet⁽³⁾ is figyelembe veszi. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a közlemény alapján végrehajtandó valamennyi intézkedésnek összhangban kell állnia e kerettel.

9. A vélemény rávilágít a közleményben előirányzott intézkedések által felvetett különleges adatvédelmi kérdésekre, amelyeket a közlemény valamennyi vonatkozó címzettjének – így a Bizottságnak, a tagállamoknak és adott esetben az ágazatnak is – megfelelően kezelnie kell. Így különösen a II. fejezet kiemeli azokat a különleges eszközöket, amelyek segíthetnek megerősíteni a gyermekek adatvédelmi szempontú online védelmét és biztonságát. A vélemény III. fejezete rámutat bizonyos – különösen a bejelentő eszközök használatával és az ágazat, a bűnüldöző hatóságok és a forróvonalak közötti együttműködéssel kapcsolatos – adatvédelmi kérdésekre, amelyekkel a gyermekek interneten történő szexuális zaklatásával és kizsákmányolásával szembeni küzdelmet célzó intézkedések végrehajtásakor foglalkozni kell.

IV. Következtetés

49. Az európai adatvédelmi biztos támogatja a közleménynek a gyermekek számára biztonságosabb internet kialakítását célzó kezdeményezéseit, valamint a gyermekek szexuális zaklatásával és kizsákmányolása ellen folytatott küzdelmet. Különösen üdvözli annak felismerését, hogy az adatvédelem kulcsfontosságú a gyermekek internetes védelmének biztosításában és abban, hogy képesek legyenek biztonságban élvezni az internet előnyeit.

50. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy az ágazatnak, a tagállamoknak, valamint – a gyermekek online biztonságának fokozását célzó kezdeményezések végrehajtásakor – a Bizottságnak is megfelelően figyelembe kell venniük az adatvédelmi követelményeket, így különösen:

- a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy oktatási kampányaikban és oktatási anyagaikban foglalkozzanak az adatvédelmi kockázatokkal, valamint tájékoztatást nyújtsanak a gyermekek és a szülők számára arról, hogy miként előzhetik meg e kockázatokat; a gyermekek és a szülők online biztonsággal kapcsolatos tudatosságának előmozdítása érdekében szinergiákat kell kialakítani az adatvédelmi hatóságok, a tagállamok és az ágazat között,
- az ágazatnak biztosítani kell, hogy a gyermekek személyes adatainak feldolgozására a jogszabályoknak megfelelően, szükség esetén a szülők hozzájárulásának beszerzése mellett kerüljön sor; az ágazatnak olyan alapértelmezett adatvédelmi beállításokat kell alkalmaznia a gyermekekre, amelyek a többi felhasználóra alapértelmezett adatvédelmi beállításoknál magasabb fokú védelmet nyújtó mechanizmusokat kínálnak; ezenfelül megfelelő előrejelző mechanizmusokat kell alkalmazni az alapértelmezett adatvédelmi beállításait módosítani kívánó gyermekek figyelmeztetésére, és biztosítani kell, hogy egy ilyen módosítást adott esetben szülői beleegyezés kíséreljen; az ágazatnak az adatvédelem követelményeivel összhangban álló, megfelelő életkor-ellenőrző eszközök alkalmazásán kell dolgoznia,
- a gyermekek tájékoztatásával kapcsolatban az ágazatnak meg kell vizsgálnia, hogy miként fejleszthet ki olyan taxonómiát, amellyel egyszerűen tájékoztathatja a gyermekeket, és információkat nyújthat számukra alapértelmezett beállításainak módosításának esetleges kockázatairól,
- a gyermekeknek szóló reklámok tekintetében az európai adatvédelmi biztos emlékeztet arra, hogy nem kerülhet sor a kifejezetten a fiatal kiskorúakat célzó közvetlen értékesítésre, és a gyermekek nem lehetnek a viselkedésen alapuló reklámok címzettjei; az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint a Bizottságnak határozottabban a magánélet szempontjából kedvezőbb – az adatvédelmi jogszabályoknak való

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 12-i 2002/58/EK irányelve az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről, HL L 201., 2002.7.31., 37 o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. június 8-i 2000/31/EK irányelve a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól, HL L 178., 2000.7.17., 1 o.

⁽³⁾ A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (általános adatvédelmi rendelet), COM(2012) 11.

teljes megfelelésen alapuló – olyan uniós szintű önszabályozási intézkedések kialakítására kell ösztönöznie az ágazatot, amelyek előmozdítják a gyermekeknek szóló online reklámokkal kapcsolatos helyes gyakorlatokat; a biztos emellett annak megvizsgálására ösztönzi a Bizottságot, hogy milyen további uniós szintű jogszabályok alkotásával biztosíthatná a gyermekek magánélethez és személyes adatok védelméhez való jogainak megfelelő figyelembevételét a reklámozással összefüggésben.

51. A gyermekek szexuális zaklatásával és kizsákmányolása ellen folytatott küzdelemmel kapcsolatban a közleményben hangsúlyozott kezdeményezések számos adatvédelmi kérdést vetnek fel, amelyeket adott cselekvési területükön valamennyi szereplőnek alaposan mérlegelnie kell:

- adatvédelmi szempontból vett érzékenységük miatt a bejelentő eszközök kiépítésének megfelelő jogalapra kell épülnie; az európai adatvédelmi biztos ajánlása szerint jogszabályban egyértelműen rendelkezni kell a gyermekekre káros tartalmak egész Unióra kiterjedő – a 2.2.3. szakaszban előírányzott – bejelentő eszközének kiépítéséről; javaslata szerint ezenkívül egyértelműen meg kell határozni, hogy mit kell „káros magatartás vagy tartalom” alatt érteni, amelyekről a gyermekekre káros tartalmak egész Unióra kiterjedő jövőbeli bejelentő eszközén keresztül bejelentés tehető,
- az európai adatvédelmi biztos arra bátorítja az ágazatot, hogy dolgozzon ki minimális követelményeket megállapító jelentéstételi sablonokat, amelyeket a személyes adatok feldolgozásának minimálisra szorítása mellett, a feldolgozást a mindenképpen szükséges adatokra korlátozva kell kialakítani,
- ajánlott lenne a forróvonalak útján történő bejelentési eljárások jobb meghatározása; egy közös bejelentési eljárásokat és adatvédelmi biztosítékokat magában foglaló, a nemzetközi személyesadat-cseréket tiszteletben tartó európai eljárási szabályzat kidolgozása is javítaná e területen az adatvédelmet,
- a magas szintű adatvédelmet biztosító bejelentési eszközök kialakítása érdekében az adatvédelmi hatóságoknak építő jellegű párbeszédet kell kezdeményezniük az ágazattal és más érintett szereplőkkel,
- az ágazat és a bűnüldöző szervek közötti, a gyermekek szexuális zaklatásával kapcsolatos internetes anyagok bejelentési és törlési eljárásai terén való együttműködésre kizárólag a megfelelő jogalap alkalmazásával kerülhet sor; egyértelműbben meg kell határozni az ilyen együttműködésre vonatkozó részletes szabályokat; ez az ágazat és a jövőbeli Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Központ közötti együttműködésre is vonatkozik,
- az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint megfelelő egyensúlyt kell találni az illegális tartalmakkal szembeni küzdelem jogszerű célkitűzése és az alkalmazott eszközök megfelelő természete között; emlékeztet arra, hogy a távközlési hálózatok megfigyelésére irányuló – konkrét esetben szükséges – bármely tevékenység a bűnüldözési hatóságok feladata kell, hogy legyen.

Kelt Brüsszelben, 2012. július 17-én.

Giovanni BUTTARELLI
az európai adatvédelmi biztos helyettese
